

گامی تہ سیرتہ کلامی

ہیوا عمر احمد

بکہ ویتہ ہلہ زو دابہ زو بہ فرگرتن . منالی ی خوی بیرکہ و تہوہ چون شیرہ بہ فرینہ ی بو - شیرو - ی برای تہ کرد ، خہ لوزی بو تہ کرد بہ گلیہی چاوو بہ جووتہ سواری پشتی تہ بوون . لہ سہرما دا شین ہل تہ گہراو ہندی زستان بہ سہریشیدا نہ خوش تہ کہوتن و لہ جی دا لہ بال سوا دارینہ کہ بانہوہ لی ی تہ کہوتن و گوی یان بو تہو چیروک و سہرگروشتانہ رائہ دیرا کہ داپیرہ یان بہ دم نوئلہ نوئلی کونہ سواوہ بوی تہ گپرانہوہ . کہ چاکیش تہ بوونہوہ ، وک نہ بابان دیبی و نہ بوران رایان تہ کردہ ناو بہ فرہ کہو شہرہ تویہ لیان دائہ مہزراند .

ہیدی ہیدی وک نہ یہوی بستہ لہ ژر بہ فرہ کہ دا بچوئی ، لہ سہرخو ہنگاوی تہ نا . وک بلی ی نہ یہوی تازاری بہ فرہ کہ بدات . یان نہ یہوی دیمہنی دلرفینی توڑہ زیونہ کہ بشیونہی . بہ لام جی پی ی تہمیش وک ہموو ریواران ، پلہ یہ کی بوری لہ بہ فرہ کہ دا جی ہیشٹ . کہ گہ پشتیشہ شوینی کارکردنی خوی حزی تہ کرد بیتہوہ بہر بہ فرہ کہ .

بہ لام ناچاربوو لہ بہر میزہ کہ دانیشی ، پاش کہ می وەرچہر خا ، پشتی کردہ میزہ کہ ، ثانیسکی دادایہ سہر لیواری پہنجہرہ کہو چہنہی خستہ نیو لہ پی دہستی و کہوتہ سہرنج دانی نیشتنہوہی کوترہ باریکہی بہ فرہ کہ بہ سہرلق و پیوی درہختہ پرووت و دارتہ لہ کانہوہ .

ہیندہ مہست بوو ، وای تہ زانی دارہ کان ہہ نارو ہہنجیر تہ گرن و خو تامادہ تہ کہن مروئی بیت و لی یان بکاتہوہ . . . بہ لام موخابن مرویش تہ منن کورتنو مردن ناہیلی بگاتہ پویہی ہول و توانو تاواتہ کانی ، کہ میکیان نہ پی کہ ہرچہندہ تہ مہ نیان در پڑی ساتی بوخودی خویان نازین و وک چرایہ ک ری ی زبان و ہاتوو بو خہ لکی روشن تہ کہ نہوہ ، تہ سووتین و چاوہ ری ی سووتانی خہ لکی ناکن ، پروایان وایہ مروف بہ سووتان لہ پیناوی خہ لکی دا پاک تہ بیتہوہ وک خو لہ میش نہرم و پاکڑہ پی . تاگای لہ کردنہوہی دہرگا کہی نہ بوو :

- بہ یانیت باش .
گومی تی رامانی شلہ قا ، ٹاوری دابہوہ ، وەرچہر خا و پشتی کردہ بہ فرو پہنجہرہ کہ .

- بہ یانیت باش .
ہیشتا بہ پیوہ بوو ، ژان و خوگرتن و تازارو خہ میکی قول تابلوی دہم و چاوایان نہ خشاندبوو ، چہند چرچیکی ناوہخت کہوتیونہ ناوچہوان و روومہنی ، وک موزکی ژان ، ہہڑو سوگوارو دلشکاویان لی تہ تکا : - کچہ کہم ہیناوہ .

کام کچ ، بہرلہوہی بیتہوہ یادی ، دہرگا کہ بہ ترس و دہستیکی لہرزو کہوہ کرایہوہ ، ٹافرہ تیکی گہنج ، دم وچاو گرژ ، نیگا قول ،

کولہ بہ فرہ کان وک ویشالہ لوکہ دائہ باری بہ ناو شہ قام و سہربان و ماشین و شان و سہرو ملی ہاتوچو کہ ران و توڑنیکی زیونہی سپی دروست دہ کرد . . . زوری نہدہ برد جی پی ی ریوارو جی تاہی ماشینہ کان پلہ یہ کی بوریان لہو کالآ سپی بہ دا جی تہ ہیلآ کہ شارہ کہ پویشیووی . وردہ وردہ پلہ کان پرتہ بوونہوہ و دیارنہ تہ مان ، تا ریواریکی ترو ماشینیکی تر پلہ یہ کی تریان تیا جی تہ ہیشٹ . گہرچی باش خوی نہ پیچا بووہوہ ، ہہستی بہ سہرما نہ کرد . وای تہ زانی وک تہو کومہ لہ منالہ ، کہ لہ سہر شوستہی شہ قامہ کان ہلہ زو دابہ زیان تہ کردو ہولی گرتنی کولہ بہ فرہ کانیاں تہ دا گہراوہ تہوہ تافی مندالی . وای ہہست تہ کرد خوینی مندالی بہدہ مارہ کانیا دبت و تہچی . حزی دہ کرد

یک قز زردی چاوکالی پینج شمش ساله ره ننگ زهردو توفیوی
- سه شوه بوو ، بی سلاو وه کو نمام له بردهم میزه که دا چقی ،
جوری بری به دابارینی به فره که ، کی ته لی وه کو خوی زامی توی توی
سی ناچوزینته وه .

- نهمر نهو جینگه به دریزی که .

باروکه که می سهری پهری ، کزه له جهرگی ته موه هات ، به بی قزه
سه دردهم و چاوه بی ره ننگه که می خهمبارو به ژان و توفیوی دیار بوو . که می
نهمی هینا به ناوچه وان و پشت گوی و ژرجه نو لا مل و سهرشان و
- هه ننگل و سکی داو به زه رده خه نه به کی بزکاوه وونی :-

- وادیاره نه خوشی به که می چونه قوناعی نیشته وه .

- دکور گیان ، نیستا چاکه ، ره ننگ و رووی گه شاهه توه .

به دهم پشکنیه وه ، له دلی خوی دا نه بووت (نازام تم
نخوشی به کوشندانه بو خولقاون ؟ گویکی تازه پشکوتوی وه که تمه
نژاکین و باوانی بهم شیوه به گیرده نه بن .

تو بلی می سزای هله و چوتی باوانی بی ؟ یان گهر بهم نه خوشی به
نناو نه چی ، له داهاتوودا زیان به کومل نه گه به نی ؟ یان بو نه وه به
هزارانی وه که من و دایک و باوکی بیری لی بکه به وه و نرخی
تندروستی و ناسوده بی خومان بزانی ؟ به لکو له داهاتووی که نزلک دا
دهرمانیکی بو بدوزرینه وه و له م و سهدانی وه که نمی به پرنی .

- (جلهکانی دابکه نه)

که رووتیان کرده وه ، کیژوله که بریتی بوو له پیستیکی زهردو
سیس ، چن پارچه نیسکیکی باریکی داپوشیوه ، خستی به سهر
لای چه پو له زهنگی دا . له چاوتروکانیک دا ، په رستاریک به
به روانکه سپی به چلکنه که به وه خوی کرد به ژوردا .

- (فرموو)

- (که له وپلی تاو له پشت دهره نیام بو بهینه و حمه ش بانگ بکه)
حمه کار که ریکی به خووه ی چوارشانه بوو ، بانگیان نه کرد تا نهو
منالان یان بو بگری که تاویان له پشت دهره هینا .

مروف زور نازارو ژان نه کیشی و که س و کاری زور ماندو نه کات ،
تا شوینی له شانمی مروفایه تیدا بو خوی نه کاته وه ، له پر نه خوشی به که ،
روداویکی گیلان یان وه چه کانی نه ژدیهاک ، وه که چون په له به که له سهر
به رگیکی سپی بسپرته وه ، له ژانی نه سپرته وه . که می نه بی که تاماده نین
وا به ناسانی له ژبان بسپرته وه .

نه به نه ژله مومو کله نه سین و جوری ژان و مهرگی خویان هله نه بژرن و
ههول نه دهن دهر و پیشتیان و سهر به ست و شادبن و شوین په نجه یان به
پهری ژانوه ته مینته وه و نه ستیره یان له دلی خه لکی دا ناکشی .

مروف نه خوش بی و له ش ساغ ، شا بی و گه دا ، بیهوی و نه وهی ،
ناتوانی خوی له سوورانه وهی چه رخی گهردون پرگار بکات . تمه می
تادیت زورته بی و نهو روزهانه که م نه به وه که ماوه به تی بزی . که تمه می
گه بشته قه لاپوه نه بیته لاشه به کی ساردوسپی و ا نه نانت نزدیکترین
که س و کارو خوشه و یستی که چنده ها شه و نخونی یان بو ناساخی کیشاوه و
چاویان له دووریا سوور کرده وه نه که ونه خویان و نه یانه وی به زووترین
کات لاشه سارده وه بووه که می له بهرچا و ون کن و له که می خامی
بپنچن و له بستوکی خا که دا بیشارنه وه .

حمه و په رستاره که ، به که له وپله کانه وه هاتن ، کیژوله که که و ته
نو که نوک ، ههر که حمه که می قهره و پله که می راکیشا و چوه
پشتی به وه ، تم دهستی به گریان کرد ، نهویش به دهسته پان و قامکه
زبره کانی ، به جوری سهر و نه ژنوی هینا به وه به که ، پشتی که وانه به کی
ریکی دروست کرد بوو .

کیژوله که به جوری نه گریا و نه ینالاند ، به کی دهرده سهخته که می
نه زانیایه ، وای نه زانی بهم گریانه نه خوشی به که می له کول نه که وی .
که می شله ی قاوه بی و پاشان موریان کرد به پشتی دا . همه موویان
بی ده ننگ بوون ، ته نیا زریکه و دایه گیانی تم بوو له ژوره که دا
ته تفقی به وه و بی په ساپورت به ره و هول ژوره کانی تر ری می خوی
نه کرده وه . له و سهری هول که وه نه درایه وه . دکور دهرزی به کی دریزی
گرت به دهسته وه . له هیلای ناوه ندا کردی به گازه رای پشتیا ، به بی
دهسته لاتی و ا نه بیریشکاند ، خهریک بوو په رده ی گوی یان به قینی . که
نیرکی دهرزی به که می لابد ، شله به کی زور روونی وه که ناونگی سهر
گه لای پیش خور هلاتن یان تاوی کانی قه دبال روون و پاکر نه تکایه ناو
نهو شوشه به ی بو یان راگرتبوو . شوشه به کی ته شیله بی بچوکی له باوکی
کیژوله که وهرگرت . سهریکی شکاندو سرنجیکی لی پر کردو لکاندی به
دهرزی به که وه و له سهر خو کردی به پشتی به وه دهرزی به که می
دهره نیایه وه ، زریکه می کیژوله که وه که خوی مایه وه . پاش نه وه ی
پشتیان بو پینچا و بهرگه که می له بهرو بارو که که می له سهر کرایه وه ، که می
گریانه که می نیشته وه پاش دهست شوو شتن له سهر کورسی به که
دانیشتن ، ههستی به له ش سووکی نه کرد به دهم زه رده خه نه به کی تاله وه
وونی :-

- مانگیکی تر وه کو نه مرو بیینته وه بو دهرزی به کی تر

به قولی له روویان وردنه بوویه وه ، هینده بی هیوا بوون ، نه توت
دهم و چاویان ده مارو ماسوولکه می تپانه ماوه تا باری دهررو نیان دهربری .
یان دهررو نیان ژهنگی ژان و نازاروخه می گرتوه چی می هیچی تری
تیا نایته وه .